

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-3-006 (Soruşturma)
Karar Sayısı : 21-20/250-106
Karar Tarihi : 08.04.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Tuğçe SAYER, Burcu ÇALIŞKAN OLGUN,
Muhammet Murat KARAKAYA, Büşra ÖZCAN

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN**

: - Çiçeksepeti İnternet Hizmetleri AŞ
Temsilcileri: Dr. M. Fevzi TOKSOY, Bahadır BALKI,
Mustafa AYNA, Nabi Can ACAR, Özlem BAŞIBÖYÜK,
Burak Buğrahan SEZER
Tekkeci Sokak No: 3-5 Arnavutköy 34345 Beşiktaş İstanbul

D. ŞİKAYETÇİ

: Osevio İnternet Hizmetleri AŞ
Temsilcileri: Fuat EKİN, Kadriye Aynur ŞAKA, Nihal EKİN
Merkez Mahallesi Akar Caddesi No:3 iTower Bomonti Plaza K:6
D:37 34384 Şişli İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 04.06.2020 tarih ve 20-27/335-M sayılı kararı uyarınca hakkında soruşturma yürütülen Çiçeksepeti İnternet Hizmetleri AŞ'nin dosya kapsamında sunduğu ikinci taahhüdün değerlendirilmesi.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 04.06.2020 tarih ve 20-27/335-M sayılı kararı uyarınca Çiçeksepeti İnternet Hizmetleri AŞ (Çiçek Sepeti) hakkında fiili münhasırlık yaratmaya yönelik uygulamalarla rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırdığı ve hâkim durumunu kötüye kullandığı, dolayısıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiasına yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Hazırlanan 04.12.2020 tarihli ve 2020-3-006/SR-01 sayılı Soruşturma Raporu Çiçek Sepeti tarafından 11.12.2020 tarihinde tebellüğ edilmiştir.
- (3) Çiçek Sepeti'nin talebi üzerine, Kurulun 30.12.2020 tarihli ve 20-57/782-M sayılı kararı ile 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ikinci yazılı savunma süresi 30 gün uzatılmıştır. Çiçek Sepeti'nin ikinci yazılı savunması 09.02.2021 tarihli ve 14994 sayılı yazı ile yasal süre içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (4) Soruşturma süreci devam ederken 05.02.2021 tarih ve 14909 sayılı yazı ile Çiçek Sepeti tarafından taahhüt başvurusunda bulunulmuş ve 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi kapsamında çözüm önerilerini içeren taslak taahhüt paketi sunulmuştur. Yapılan başvuru üzerine taahhüt görüşmelerine başlanmış ve Çiçek Sepeti yetkilileri ile üç kez toplantı yapılmıştır. Nihai taahhüt metni Çiçek Sepeti tarafından 08.03.2021 tarih ve 15781 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal ettirilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 08.03.2021 tarih ve 2020-3-006/BN-04 sayılı Bilgi Notu 11.03.2021 tarihli Kurul

toplantısında görüşülmüş ve 21-13/163-M sayılı kararla, sunulan taahhüdün rekabet sorunlarını gidermekte yetersiz olması nedeniyle reddine karar verilmiştir.

- (5) 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi gereğince, yazılı savunmalar üzerine hazırlanan 24.02.2021 tarih ve 2020-3-006/EG-01 sayılı Ek Görüş yazısı Çiçek Sepeti tarafından 02.03.2021 tarihinde tebellüğ edilmiştir. Çiçek Sepeti'nin süre uzatım talebi Kurulun 18.03.2021 tarih ve 21-15/191-M sayılı kararı ile kabul edilmiş ve üçüncü yazılı savunma süresi bitiminden itibaren 30 gün uzatılmıştır.
- (6) Üçüncü yazılı savunma süresinin bitiminden önce 29.03.2021 tarihli e-posta ile Çiçek Sepeti ikinci kez taahhütte bulunma talebini iletmış, bunun üzerine teşebbüs yetkilileri ile bir toplantı yapılmıştır. Hazırlanan ikinci taahhüt metni, Kurum kayıtlarına 05.04.2021 tarih ve 16790 sayı ile intikal ettirilmiştir. Taahhüt metnine ilişkin olarak hazırlanan 06.04.2021 tarih ve 2020-3-006/BN-06 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** 05.04.2021 tarih ve 16790 sayı ile Kurum kayıtlarına giren taahhüt üzerine düzenlenen 06.04.2021 tarih ve 2020-3-006/BN-06 sayılı Bilgi Notu'nda, Çiçek Sepeti tarafından sunulan taahhütlerin rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğu sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Soruşturma Raporunda Yer Verilen Rekabet Sorunları

- (7) Yürütülen soruşturmada, Çiçek Sepeti'nin çevrim içi çiçek satış pazarında hâkim durumda olduğu, Çiçek Sepeti'nin bayilerinin, rakip çevrim içi çiçek satış siteleriyle çalışmamaları yönünde sözlü uyarılar, özel günlerde yüksek satış hedefi getirme ve fazla çiçek ve sarf malzemesi gönderimi uygulamaları ile fiili münhasırlık yaratarak rakip çevrim içi çiçek satış sitelerinin faaliyetlerini zorlaştırdığı kanaatine ulaşılmıştır.
- (4) Bu çerçevede temel rekabet sorunu, Çiçek Sepeti tarafından bayilere yönelik sözlü uyarılar, özel günlerde yüksek satış hedefi getirme ve fazla çiçek ve sarf malzemesi gönderimi gibi kısıtlama ve yöntemlerin ayrı ayrı ya da bir arada uygulanması suretiyle, fiili münhasırlık yaratılarak bayilerin rakip platformların bayilik faaliyetini gerçekleştirmelerinin zorlaştırılmasıdır.

H.2. Çiçek Sepeti Tarafından Sunulan Taahhütler

- (1) Çiçek Sepeti tarafından sunulan 05.04.2021 tarih ve 16790 sayılı taahhüt metninde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"1. Çiçeksepeti, bayilerine rakip çevrim içi çiçek satış siteleriyle çalışmak hususunda serbest oldukları ve aksi yönde herhangi bir sözleşmesel ya da fiili yükümlülük altında olmadıkları hakkında açıkça bilgilendirme yapmayı taahhüt eder.

2. Çiçeksepeti, 1. maddede belirtilmiş bilgilendirmeyi bayiler ile akdettiği sözleşmelere derhal eklemeyi taahhüt eder.

3. Çiçeksepeti, yeni bayilik ilişkisi kurma yönünde temaslarda bulunduğu çiçekçilere, (bayilik sözleşmesi imzalamadan önce) rakip çevrim içi çiçek satış siteleriyle çalışmak hususunda serbest oldukları ve aksi yönde herhangi bir sözleşmesel ya da fiili yükümlülük altında olmadıkları hakkında bir aydınlatma metnini sunmayı taahhüt eder.

4. Çiçeksepeti, özel günlerdeki tedarik hedeflerine ilişkin aşağıdaki adımı atacağını taahhüt eder:

a. Özel günlerde uygulanacak tedarik miktarı, bayiler ile karşılıklı mutabakat sonucunda belirlenecektir. İlgili özel günde bayinin sorumlu olduğu bölgeye Çiçeksepeti'nin internet sitesi üzerinden müşteriler tarafından oluşturulacağı öngörülen sipariş miktarları ilgili bayi ile özel günün (.....) ay öncesinde paylaşılacak ve bu öngörüler üzerinden bayiler ile görüşmeler yapılacaktır. Yapılan görüşmeler sonucunda karşılıklı mutabakat sağlanarak her bir bayi özelinde ilgili özel günde karşılanabileceği öngörülen tedarik miktarı belirlenecektir. Mutabakat sağlanan tedarik miktarı, bayinin siparişlerini yönettiği arayüze (Titan sistemine) bağlanarak online olarak onaylaması ile geçerli olacaktır.

b. Bu noktada yapılan müzakereler sonucunda Çiçeksepeti ve bayi tarafından önerilen miktarın altında bir miktarda mutabakat sağlanması halinde Çiçeksepeti bu hususu, özel gün – normal gün ayrımı yapmaksızın ilgili bayiye yönelik performans değerlendirmesinde ya da sipariş yönlendirmesinde bir kriter olarak ele almayacaktır. Çiçeksepeti, bayilerine yönelik olarak her zamanki performans kriterlerini göz önünde bulundurmaya devam edecek ve mutabakata ulaşılamadığı gerekçesiyle bayi ile arasındaki sözleşmeyi feshetmeyecektir.”

H.3. Değerlendirme

(5) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrasında,

“Yürütülmekte olan bir önaraştırma ya da soruşturma sürecinde 4 üncü veya 6 ncı madde kapsamında ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birliklerince taahhüt sunulabilir. Kurul söz konusu taahhütler yoluyla rekabet sorunlarının giderilebileceğine kanaat getirirse bu taahhütleri ilgili teşebbüs ya da teşebbüs birlikleri açısından bağlayıcı hale getirerek soruşturma açılmamasına veya açılmış bulunan soruşturmaya son verilmesine karar verebilir. Rakipler arasında fiyat tespiti, bölge veya müşteri paylaşımı ya da arz miktarının kısıtlanması gibi açık ve ağır ihlallerle ilgili olarak taahhüt kabul edilemez...”

...Kurul üçüncü fıkraya göre bir karar verdikten sonra aşağıdaki hallerde tekrar soruşturma açabilir:

a) Kararın alınmasına temel teşkil eden herhangi bir unsurda esaslı değişiklik olması

b) İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin verdikleri taahhütlere aykırı davranmaları

c) Kararın taraflarca sunulan eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgiye dayanılarak verilmiş olması”

hükmü yer almaktadır.

(6) 16.03.2021 tarih ve 31425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önaraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ’in “Devam eden incelemeler” başlıklı Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan,

“Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla soruşturma açılması kararının alınmasından itibaren üç ay geçmiş soruşturmalarda, 5 inci maddenin birinci fıkrasında düzenlenen taahhüt sunma talebinin soruşturma bildiriminin tebliğinden itibaren üç ay içinde Kuruma iletilmesi koşulu aranmaz.”

düzenlemesi uyarınca, 05.04.2021 tarih ve 16790 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden Çiçek Sepeti'nin taahhüt başvurusunun süresi içinde yapılmış olduğu değerlendirilmiştir.

- (7) Çiçek Sepeti, rekabet sorunu olarak tespit edilen üç unsura (rakip çevrim içi çiçek satış siteleriyle çalışmamaları yönünde sözlü uyarılar, özel günlerde yüksek satış hedefi getirme ve fazla çiçek ve sarf malzemesi gönderimi) yönelik olarak taahhüt sunmuştur.
- (8) Çiçek Sepeti, bayilerine rakip çevrim içi çiçek satış siteleriyle çalışmak hususunda serbest olduklarını bildirmeyi, söz konusu bilgilendirmeyi bayiler ile akdettiği sözleşmelere eklemeyi ve yeni bayilik ilişkisi kurma yönünde temaslarda bulunduğu çiçekçilere bu yönde aydınlatma metni sunmayı, bayilerin rakiplerle çalışmasını engelleyecek sözlü uyarı uygulamalarına son vermeyi taahhüt etmiştir.
- (9) Çiçek Sepeti tarafından özel günlerde bayilere verilecek tedarik hedeflerine ilişkin olarak ise söz konusu miktarların bayiler ile karşılıklı mutabakat sonucunda belirleneceği taahhüt edilmektedir. Taahhüde göre, ilgili özel günde bayinin sorumlu olduğu bölgeye Çiçek Sepeti'nin internet sitesi üzerinden müşteriler tarafından oluşturulacağı öngörülen sipariş miktarları ilgili bayi ile özel günün (.....) ay öncesinde paylaşılacak ve bu öngörüler üzerinden bayiler ile görüşmeler yapılacaktır. Yapılan görüşmeler sonucunda karşılıklı mutabakat sağlanarak her bir bayi özelinde ilgili özel günde karşılanabileceği öngörülen tedarik miktarı belirlenecek, üzerinde mutabakat sağlanan tedarik miktarı, bayinin siparişlerini yönettiği arayüz olan Titan sisteminden onaylaması ile geçerli olacaktır.
- (10) Çiçek Sepeti ayrıca, bayi ile mutabakat sağlanamaması veya Çiçek Sepeti'nin öngörüsünden daha düşük bir miktar için mutabakat sağlanması durumlarında, ilgili bayiye yönelik performans değerlendirmesinde ya da sipariş yönlendirmesinde bu durumu bir kriter olarak ele almayacağını ve bu gerekçeyle bayi ile arasındaki sözleşmeyi feshetmeyeceğini taahhüt etmektedir. Çiçek Sepeti, söz konusu taahhütleri en geç 1 Haziran 2021 tarihi itibarıyla uygulamaya koyacağını ifade etmiştir.
- (11) Yapılan değerlendirmede, Çiçek Sepeti tarafından sunulan taahhütlerin Soruşturma Raporu'nda tespit edilen rekabet sorunlarını ortadan kaldıracak nitelikte olduğu, taahhütlerin hayata geçirilmesi için öngörülen sürenin de makul olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

I.SONUÇ

- (12) Rekabet Kurulunun 04.06.2020 tarih ve 20-27/335-M sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturma kapsamında, Çiçeksepeti İnternet Hizmetleri AŞ'nin 05.04.2021 tarih ve 16790 sayılı yazıyla sunduğu taahhüdün, rekabet sorunlarını giderebilecek olması nedeniyle kabulüne ve ilgili teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesine, 04.06.2020 tarih ve 20-27/335-M sayılı Kurul kararı uyarınca başlatılan soruşturmanın sonlandırılmasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

Rekabet Kurulu'nun 08.04. 2021 Tarih ve 21-20/250-106 Sayılı Kararına KARŞI OY GEREKÇESİ

Kurul 08.04. 2021 Tarih ve 21-20/250-106 kararı ile Çiçeksepeti İnternet Hizmetleri AŞ'nin 05.04.2021 tarih ve 16790 sayılı yazıyla sunduğu taahhüdün, rekabet sorunlarını giderebilecek olması nedeniyle kabulüne ve ilgili teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesine, 04.06.2020 tarih ve 20-27/335-M sayılı kurul kararı uyarınca başlatılan soruşturmanın sonlandırılmasına, OYÇOKLUĞU ile karar vermiştir.

İlgili teşebbüs tarafından Soruşturma Raporunun tebliğinden sonra, üçüncü yazılı savunma aşamasında sunulan taahhüdün, zamanlama açısından taahhütten beklenen faydayı sağlamayacak bir aşamada sunulmuş olması nedeniyle kabulü uygun olmadığından aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmam mümkün olmamıştır.

Arslan NARİN

II. Başkan